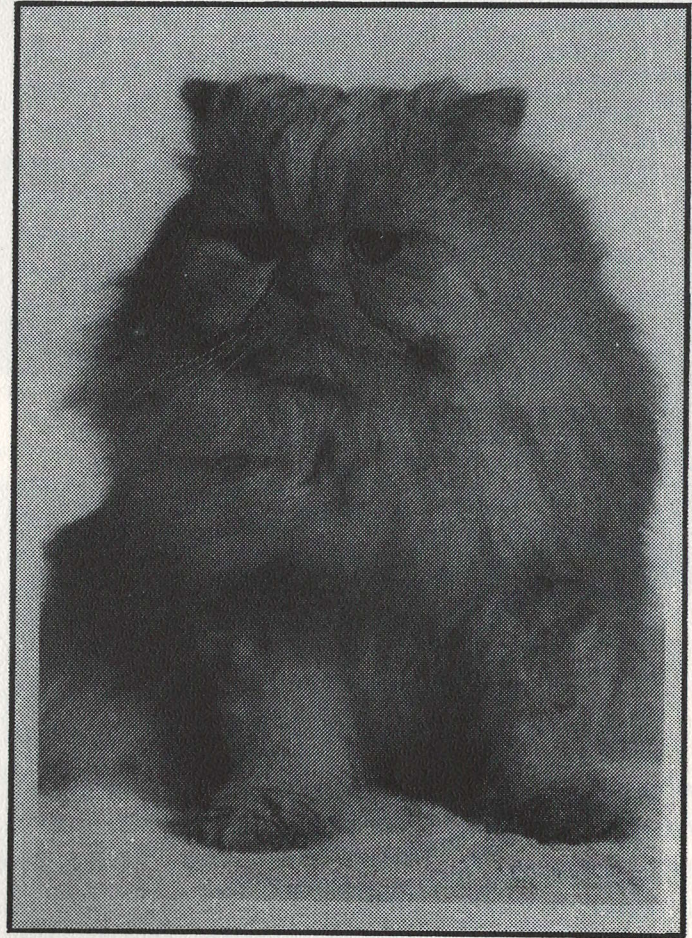

PERSIALAISKISSA

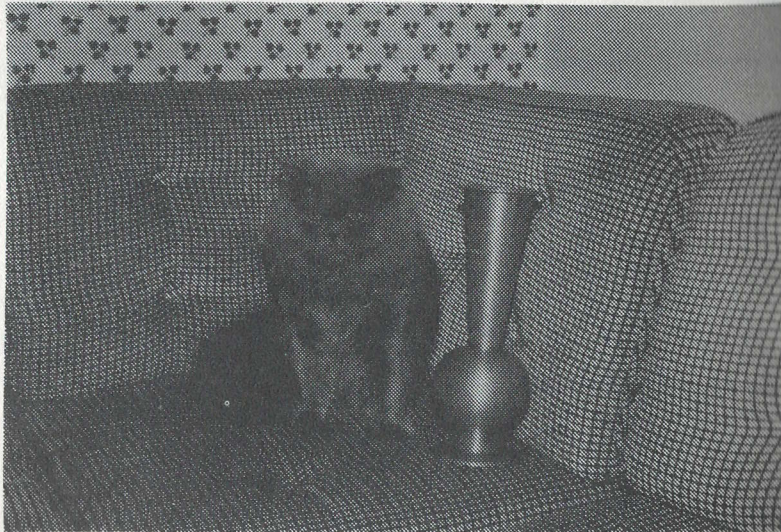
tarinaa kissoista ja ihmisistä

1981

Ch. Sans-Rival Tollivan, punainen persialainen valmistui Premioriksi Helsingissä 7-8.3.1981
omistaja: Mäta Eriksson
kasvattaja: Ritva Aho

Tanjulin Neptunus, sininen persialainen valmistui Championiksi Helsingissä 7-8.3.1981
omistaja: Tuula Kämäräinen
kasvattaja: Tanja Eriksson

PERSIALAISKISSA
Suomen Rotukissayhdistyksen
Persialaisjaoston julkaisu

TOIMITUSKUNTA:

Päätoimittaja

Markku Tiuri
Matinkatu 20 D 89
02230 Espoo 23
puh.90/8035512

Avustajat:

Eila Tiuri
Tove Tiuri
Maria Huhtamo

Painatus

Itä-Helsingin Monistus OY

Paketissa

Naapuri näki ammuvarhain Pikku-Jussin kaivelevan maata talon takana.
- Huomenna poikaseni, mitä puuhaillet?
- Hautaan tässä vaan kanarialintuani.
- Minusta tuo näyttää kyllä kisalta!
- Lintu on sen sisällä.

Kirribilli Arthur, creme persialainen valmistui Premioriksi Turussa 4-5.4.1981
paras pitkäkarva kastroatti Oulunkylässä 7-8.11.1981.
omistaja: Tove Tiuri, foto Kalle Suotamo
kasvattaja: Anneli Haarakangas

KANSIKUVA

Bloettan Ringo, creme persialainen valmistui Championiksi Turussa 4-5.4.1981
omistaja: Kyllikki Ojala
kasvattaja: Saimi Hyökkä

lila- ja suklaapersialainen

EILA TIURI

Suklaa ja lilapersialaisia on jo joitakin kymmeniä vuosia kasvatettu tietoisesti. Aikaisemmin niitä saattoi syntyä harvinaisuuksina, jos "vahinkopentujen"-yksiväristen persialaisten ja havana tai suklaa- tai lilanaamioisten siamilaisien risteytymisestä syntyneet pennut aikanaan risteytyivät keskenään. Suklaa ja lila havaittiin kiinnostaviksi persialaisväreiksi, mutta vasta 50-luvulla Stearling-Webb ja 60-luvulla Harding alkoivat tietoisesti kasvattamaan näitä. Kissoja on ollut muun väristen luokassa näyttelyissä ulkomailla.

Siamilainen on ainoa rotu jolla on luonnostaan suklaatekijä. Muut rodut ovat lainanneet siltä suklaaväriä muunnoksiinsa. Muun muassa havana on klassinen esimerkki tästä. Sillä on lämmin keskiruskea tasainen turkki.

Persialainen on pitkäkarvainen, ja astuttaminen lyhytkarvan kanssa halutun värin aikaansaamiseksi on turhan vaikeaa. Jos yksivärinen persialainen ja suklaanaamioinen siamilainen astutetaan, risteytyksestä syntyy hybridejä, jotka ovat sekä lyhytkarvaisia ja kaikkea muuta kuin suklaan värisiä. Kun hybridit astutetaan keskenään, 64:stä voi tulla 3 pitkäkarvaista yksiväristä suklaata, josta kaksi yhä kantaa naamiollisuutta, YKSI 64:stä on naamiollinen suklaa.

Jos yksivärinen persialainen astutetaan havannalla, jää naamiollisten mahdollisuus pois, joten hybridien jälkeläisistä 1/16 on yksivärinen pitkäkarvainen suklaa. On selvää, että lyhytkarvainen tausta tuo mukanaan jälkeläisiin

epäsuotavia muoto-ominaisuuksia. Samat vaikeudet kohtaavat kuin aikoinaan colorpointkasvatuksessa. Pari vuosikymmentä kesti sitä muokata persialaista muistuttavaksi edes parhaimpien yksiläiden suhteen. Tästä syystä suklaa- ja lilapersialaisten kasvattajat ovat valinneet toisen, lyhyemmän tien. Sekä Sterling-Webb 50-luvulla että Harding 60-luvulla ovat käyttäneet suklaanaamio colorpointia toisena osapuolena. Täten voidaan saavuttaa heti toivottu tyyppi edellyttäen, että molemmat ovat hyvää persialaistyyppiä. Vaikeutena on se, että suklaanaamioiset ovat vielä hieman jäljessä ruskeanaamioisista tyyppinsä suhteen. Yksiväristen persialaisten ja suklaanaamioisen colorpointin risteytyksestä syntyy pitkäkarvoja, jotka eivät ole suklaan värisiä. Kun nämä hybridit astutetaan keskenään, voi 1/4 olla pitkäkarvaisia yksivärisiä suklaita. Loput voivat olla tässä Fl-polvessa ilmiäsuultaan yksivärisiä, mutta puolet pentueesta suklaan kantajia. Ruotsissa on Englannin malliin lähdetty työskentelemään näiden värimuunnosten kanssa. Esimerkiksi joitakin vuosia sitten sinne tuotettiin 4 suklaapersialaista, kaksi kumpakin sukupuolta, erisukuisia. Tästä on jo laudentakaisissa näyttelyissä ollut näyttöä. Nyt on tällaisille persialaisille, edellyttäen että tyyppiä voidaan pitää persialaisena, oma luokka 1/3 eli muun väriset persialaiset. Täten niiden ei tarvitse olla muun väristen pitkäkarvojen luokassa.

Lilapersialaista voidaan saada aikaan joko käyttämällä yksivärisen persialaisen kanssa lilanaamio colorpointia, jos ei parempaa mahdollisuutta ole. Mutta järkevin tapa on, että jos on suklaapersialainen saa-

tavilla, se astutetaan sinisen persialaisen kanssa. Täten toivotun värin lisäksi tyyppikin paranee sinisen persialaisen ansiosta askelleen eteenpäin. Hybridien jälkeläisistä yksi kuudestaistaosasta voi tulla lilapersialaisia. Mainittakoon että yllämainitut hybridit eivät ole suklaan tai lilan värisiä. Jos halutaan päästä nopeaan tulokseen pitäisi siis saada kaksi suklaapersialaista, joilla kummallakin oh piilevänä sininen tekijä. Tällöin yksi neljästä eli 1/4 voivat olla puhtaita lilapersialaisia. Kaksi lilapersialaista voivat saada vain lilapersialaisjälkeläisiä.

Saksassa on molemmille variantteille annettu nimet suklaa-Kasmir ja lila-Kasmir, kun aina nuo kissaimiset ovat niin romanttisia nimiäsiöissä. Olkoonpa nimet mitä hyvänsä, näiden muunnosten tulisi olla mahdollisimman hyvää tyyppiä, kuten muidenkin persialaisten. Havannan vihreiden ja naamiokissojen sinisen silmänvärin ansiosta ei heti saavuteta oikeata kunnista oranssin- tai kuparin väristä sävyä silmiin. Tosin colorpointilla tuo sini on joskus melko laimea, johtuen oranssisilmäisten yksiväristen persialaisten ammoin antamasta taustasta. Täten luulisi asian vähitellen onnistuvan, ellei muuten, kuin "korjaamalla" tasoa astuttamalla suklaapersialainen siniselläpersialaisella. Hybridien jälkeläisten joukossa on 1/16 lilapersialaisia ja lisäksi 4/16 suklaapersialaisia, joista toinen puoli kantaa lilaa, siis melko hyvä tulos, kun ottaa huomioon tyyppin parannuksen.

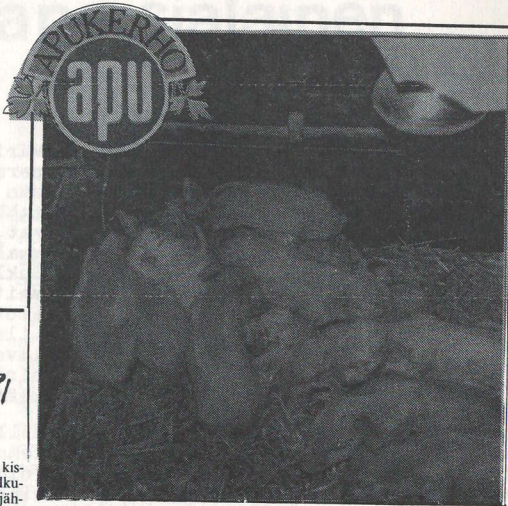
Väriltään sekä suklaa- että lilapersialaisen tulee olla mahdollisimman tasainen. Turkissa ei saa olla tabbykuviointia. Tosin pidemmät karvat, kuten selässä voivat olla hieman vaaleammat kuin muualla. Suklaa on lämpimästä keskiruskeasta maitokaakaon väriin, joka selvästi erottuu mustasta. Lila on kyyhkysenväriä, sini-ruskeatavan beigeharmaata, joka ei saa olla sinistä vaan jotain lämpimämpää, pehmeämpää, kuin pilvi taivaanrannalla.

Mollemmilla muunnoksilla on tärkeänä tuntomerkkinä polkuanaturat, joidentulee olla roosaharmaat, eivät liuskeen harmaat kuten sinisellä tai tummat kuten mustalla. Myös silmissä voi pimeässä hehkua tai valon osuessa silmiin heijastua luomunväsiä. Itse silmäkehän väri ei tietysti ole tekemisissä tämän kanssa. Ilmiö johtuu silmän takaosan heijastuksesta, jossa verkkokalvo on ohut ja verenkierto siten hieman kuultaa.

Vaikka muunnoksia ei vielä ole hyväksytty, sekin päivä koittaa joskus. Siihen saakka suklaapersialainen ja lilapersialainen istuvat näyttelyhäkeissään 1/3 luokassa, ja voivat korkeintaan saada parhaan muunnoksen persialaisen maininnan. Värit ovat kuitenkin niin kasmirmaisen kauniita, että näille muunnoksille löytyy jo nyt ystäviä.

(enemmän aineesta: Dagmar Thies Der Kosmos-Katzenbuch Craze Pond, Cat Encyclopedia Die Edelkatze Noll, 2, 3, 1979 Våra katter Noll 1980)

saksittua!

Oli rikos antaa kissan ruhjoutua

12. 07. 1981
HS

Järkyttäneinä saimme mielipidesivulta lukea nimimerkin Kissojen puolesta kirjoittaman tapauksen, jossa avuttoman kissanpennun annettiin tietoisesti ruhjoutua liikkeelle lähteneen linja-auton akselissa (HS 3. 7.).

Kyseessä on rikos. Ensinnäkin vaikka kissa onkin voimasaavelevan metsästyslain mukaan lainsuojaton muualla kuin omistajansa pihassa ja puutarhassa, sitä ei kuitenkaan saa listiä hengiltä miten vain.

Eläinsuojelulaki määrittää tarkasti sallitut kissan tappamiskeinot, joihin ei suinkaan kuulu tuskallinen ja hidas ruhjoutuminen liikkuvan bussin akselissa kuten ei myöskään kissan hukuttaminen.

Toistaiseksi Tie- ja liikennelaki edellyttää, että ajoneuvon kuljettaja tarkistaa ennen liikkeelle lähtöä ettei ihmisiä tai eläimiä ole vaarassa jäädä alle. Kissa akselissa on varmasti tarpeeksi suuri syy lähdon lykkäämiseen.

Kissanpennun omistaja ja tapauksen silminnäkijät, ottakaa siis heti yhteys rikospoliisiin ja vaatikaa asianomainen kuljettaja vastuuseen teostaan!

Nuhteita on syytä antaa myös kissanpennun omistajille ja kaikille tapauksen silminnäkijöille. Kuinka ihmeessä annette avuttoman pennun ruhjoutua näin ra'alla tavalla? Miksi ette hakeneet poliisia tai estäneet autoa lähtemästä liikkeelle?

Ettekö tiedä, että eläinsuojelulaki velvoittaa jokaista ihmistä autamaan avun tarpeessa olevaa eläintä??

Nimimerkki Kissojen puolesta arveli kissaveron parantavan kissan asemaa. Meidän vapaaehtoisien eläinsuojeluyhteistyötoimikunnan mielestä kissaveron olisi suuri karhunpalvelus kissoille, koska veron maksaisivat vain ne, jotka jo nytkin hoitavat lemmikkinsä moitteettomasti.

Muut sen sijaan heittäisivät kissansa ulos, jolloin kärsivien kulkukissojen laumat kasvaisivat räjähdysmäisesti. Koska ainakaan pääkaupunkiseudun kaupungit eivät edes tälläkään hetkellä pysty huolehtimaan alueidensa kodittomista kissoista, voimme vain kuvitella mikä kaaos kissaveron jälkeensä syntyisi. Helsingin eläinsuojeluyhdistys, joka tätänykyä on yksin huolehtinut pääkaupunkiseudun heille jätetyistä kissoista, toimii jo nyt kapasiteettikatosssa.

Lisäksi kissa on juuri verovapaustensa vuoksi monen vanhuksen ja vähävaraisen ainoa ilo, alkäämme pakottaa heitä luopumaan siitä.

Parhaiten voimme auttaa kissoja toimimalla seuraavasti:

1. Leikkauttamalla kissat, jolloin ei synny ei-toivottuja pentuja.
2. Valvomalla, ettei lähimpäristössämme rääkätä kissoja eikä jätetä heille. Nykyisenkin eläinsuojelun mukaan kissan heitteillejättö on rikos. Siis ilmiantakaa heitteillejättäjät ja vaatikaa poliisia ryhtymään toimenpiteisiin.

Liittykää eläinsuojelujärjestöihin ja tulkaa mukaan vaatimaan eläinsuojelulainsäädäntöme uudistamista ja valvonnan tehostamista.

Maamme edistykselliset eläinsuojelujärjestöt (Koe-eläinten suojelu ry, Helsingin eläinsuojeluyhdistys ry, Valtakunnallinen eläinsuojeluliitto ry sekä Vihreä Risti ry) ovat toimineet määrätietoisesti eläinsuojelulainsäädäntöme uudistamiseksi. Uudistamisvaatimusten yhtenä perusteena on juuri kissan lainsuojattomuus.

Eläinten työtävät oikaa aktiivisia ja tukekaa nytötämme!

Hanu Luukkainen
Helsingin eläinsuojeluyhdistyksen kissajaosto

Teuvan mirri

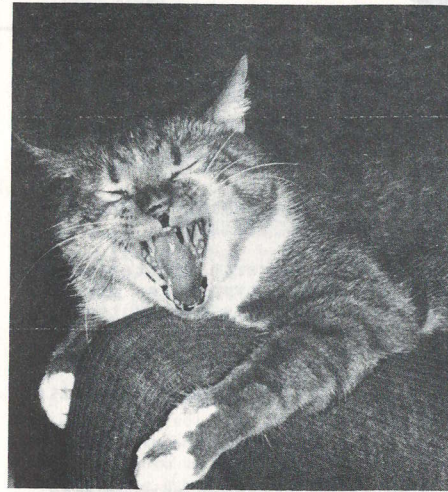
Tämä on parasta, mitä **Raimo Laurilan** Mirri tietää. Päiväunet pikkupussujen lämpölampun alla. Tietysti pientä vaivaa on massutelevisiä possuvauvoista, mutta yleensä se ei unta häiritse. Mirri asuu Teuvalta, jossa tämän kuvan nappasi **Tauno Filppula**.

Karjala 08.01 Kissakaskut 1981 on kerätty

Suomen Rotukissayhdistys järjesti yhdessä sen Persialaisjaoston kanssa Kissakaskujen ja -tarinoiden keräyksen vuonna 1978. Aineistoa kertyi runsaasti eri puolilta Suomea. Osa kasku- ja tarinamäärästä on nyt julkaistu kirjassa (Gummerus 1980), jonka ovat kirjoittaneet ja toimittaneet Tor-Björn ja Vilja Hägglund, Maria Hakokorpi-Jumppanen ja Toini Tikkanen.

Kaskuosaston lisäksi kirjassa on luku, joka kertoo kissasta suomenkielisessä kansanperinteessä. Toinen luku käsittelee kissan ja ihmisen välisen suhteen psykologian ja kolmas luku kissaa luomakunnan osana ja harrasteena. Kirjassa on mielenkiintoinen mustavalkoinen kuvitus.

Tekijöiden mukaan »Meidän kissa ei ole niinkään kirja kissoista, vaan ihmisistä. Haluamme tässä kirjassa kuvata ihmisen suhdetta kirjaan. Kirja pyrkii siten kuvaamaan ihmisten niitä puolia, jotka hän tuo esiin kissoja kohtaan puheessaan, asenteissaan ja perinteissään».

Mirri muutti ulkomaille

Miehen matka maailmalle alkoi vuonna 1973 Keski-Suomen Kuhmoisten erämaajärven saarelta. Saarella on vanhempieni kesämökki ja maatalo, jossa kerran säästettiin kolmikirjavan Nille-kissan pennuista sievin punaturkki. Yönsä se vietti yleensä talon tyhjässä tallissa ja päivät mökillä, jossa totuimme siihen niin hyvin, että se vaihtoi markalla omistajaa - ja matkasi lentokoneessa Saksaanmaalle. Sopiva laukku oli mukana, se varustettiin tallin tutuilla heinillä ja hengityserillä, laukku mahtui lentokoneen istuimen eteen hyvin ja siinä pikkuinen kollikkissa nukkui matkan ajan.

Yölonnon päätyttyä uniset tullimiehet kysyivät Hampurin lentokentällä savukkeita tai alkoholia eivätkä suinkaan, nukkuko kukaties kissa kassissa. Tuota pikaa Miezze (suomeksi Mirri) kiidätettiin eläinlääkärille saamaan roko-

80

tukset ja se on kehittynyt komeaksi sekä - myönnettäköön - omapäiseksi kissaheräksi. Mielellään se pitää suomalaista emäntänsä komennon alla ja pölyyttää vanhaa mustaa kisaruuvaamme.

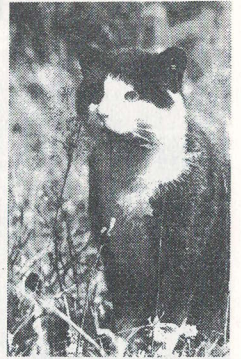
Jälkikasvun kanssa ei ole vaikeuksia, molemmat on leikkattu, ja varsinkin Miezzeistä - erämaasaaren pennusta - on kehittynyt armoton herkkusu, mitä ominaisuutta yrittämme kasvattaa siitä pois. Eläimen omistaminen velvoittaa myös: siitä on pidettävä kunnollisesti huolta, sillä eläin ei juuri voi auttaa itse itseään.

Kuvassa Miezze katselee keinutuolista, lempipaikaltaan, Saksan televisio-ohjelmaa, jota se pitää ilmeisen unettavana...

Hampuri, lokakuussa 1980
Kaarina Dehls

lyhyesti 3.7.81 HS

Vaikka verolla kissoille turva!

Järkyttäneenä luin Lohjan terveysviranomaisten menettelystä ihmisten kissalemmikkejä kohtaan (HS Horisontti 26. 6.)

Mielettömän kissalain mukaan saa kissan tapaa, jos se ei ole omistajansa pihalla. Jokainen tervejärkinen ihminen käsittää, ettei kissa pysy "omalla tontilla" koiran tavalla.

Itse 10 vuotta kissoja pitäneenä sekä jo lapsena kissalemmikin omistaneena voin vakuuttaa, että kissa menee ulos siitä aukosta, mistä sen pää mahtuu; joku perheenjäsen jättää oven raolleen tai yleensä kissa saa oven itse auki. Vuoden yrittin pitää kissaa sisällä; yrittys oli toivoton.

Toivottavasti Lohjan terveysviranomaisten ym. kissavihollisten puutarhoissa jylläävät runsain mitoin hiiret, päästäiset, myyrät, varsinkin isot vesimyyrät, joita kaikkia kissat ahkerasti pyydystävät.

Onko kissa lainsuojaton bussisakin?

Lienee hyvä olo sillä Someron Liikenteen Kivenlahden auton kuljettajalla, joka 2. 6. tiistaina starttasi linja-autosemalta Helsingistä klo 17.43 neliviikkoisen kissanpennun auton etupyörien akselin osien sisällä. Kuljettaja ei antanut pelastaa matkustajan kissanpennua, koska kuljettajalla "ei ollut aikaa tehdä ylitettä". Miten kissanpennu siellä ruhjoutui ei tiedetä.

Mitä tästä sanoo eläinsuojelulaki? Käsitteäkseni se on sitä vastaan.

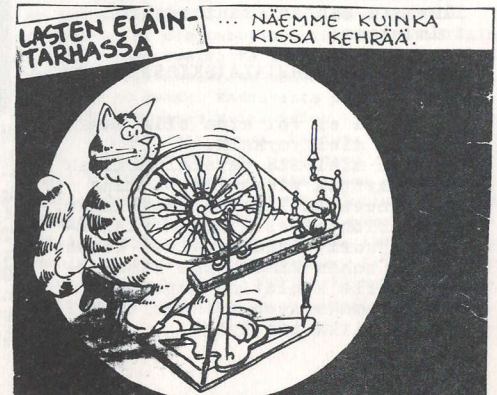
Luonto vetää kissan ulos konstilla millä hyvänsä, toteaa nimimerkki.

Entä liikennelaki? Eikö tämä ole laillinen este, ettei bussi ei voi lähteä?

Vaet'ikään Pariisista Suomeen muuttanut rouva tuskin kissansa tuhoa sekä suomalaisen kuljettajan ankeaa käyttäytymistä unohtaa, eivätkä muut matkustajat kissan surkeata nau'untaa bussin lähtiessä.

Onko tämä myyrien pyydystäjä (eivätkö hiiret ja myyrät levitä tauteja?), monen lapsen ja yksinäisen vanhuksen, joka ei jaksu ulkoiluttaa koiraa, ystävä, täysiu arvoiton? Päättäjät, muuttakaa mielelton kissalaki ja säätäkää ennemmin kissaverot!

Kissojen puolesta
Espoo

Kasvattaja kertoo 5

Tällä kertaa ehdimme haastatella jännittävän syyskokouksen väliajalla yli kaksitoista vuotta mukana olutta ORNAMENT-kissojen kasvattajaa Reijo Törmäkangasta. Tämä joviaalisen rento mies katselee Koivistomaisten puolakkulalasiensa takaa iloinen virne silmäkulmassaan.

ENSINMÄINEN KISSASI?

-Olimme jo pari vuotta käyneet kissanäyttelyissä katsomassa ja sitten 1968-syysnäyttelystä päättimme vihdoin ottaa ruskeatabby-persialaisen Jotias Carulla Domestican. Vähän myöhemmin hankittiin "Rullalle" seuraksi valkoinenpersialainen Silbercatkins Solarina. Tämä parivaljakko onkin kantaäitinä n.60:lle Ornamet pennulle.

MILLAISTA OLI TOIMINTA TUOHON AIKAAN?

-Vaikka puitteet olivatkin silloin pienemmät oli innostus sitäkin valtavampaa. Entinen meininki tuntui jotenkin ripeämmältä verrattuna nykyiseen vakiintuneeseen ja ehkä hieman ilkeästi sanoen urautuneeseen toimintaan.

MIKÄ JUURI PERSIALAISKISSASSA VIEHETTÄÄ?

-Kaikilla ei voi aina olla samantaisia mieltymyksiä. Toisten mielestä persialaiskissa jopa näyttää vieraalta pitkin karvoineen ja leveine kasvoinen. Henkilökohtaisesti minua viehättävät juuri pitkäkarvaiset kissat. Mutta onhan kissa aina kissa omine sille kuuluvine tapoineen ja tottumuksineen oli sen turkki sitten pitkä tai lyhyt.

MITEN MUUT KANSSAIHMISET SUHTAUTUVA T KISSAHARRASTUKSEESI?

-No aluksi työkaverit ajattelivat että on siinäkin tyyppi iso mies ja hoitelee vain kissoja. Mutta vähitellen alkoi paljastua, että yhdellä jos toisellakin oli lemmikkinä kissa. Nyt tullaan jo kysymään kissanhoitoneuvoja.

MITEN MENEE NYKYÄÄN?

-Olemme tässä pitäneet pari vuotta eräänlaista motivaation haku taukoa. Käsitykseni mukaan on asioihin alettu suhtautumaan ehkä hieman liian vakavasti. Enään ei uskalleta hakea vaihtelua vaan keskitytään vain määrättyjen ominaisuuksien kehittämiseen, joka johtaa jopa kannan heikkenemiseen. Minulle kasvatustyö on ollut harrastus. Sellaista puolivakavaa leikkiä.

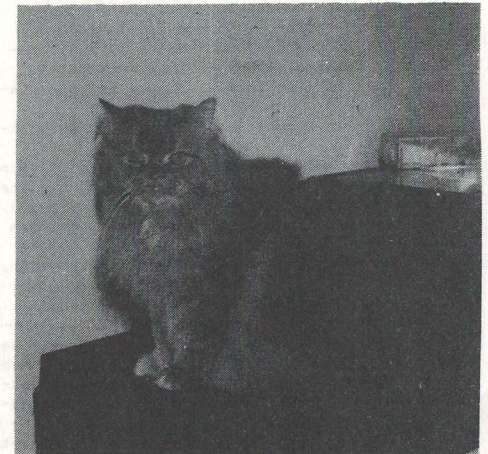
MITÄ SANOISIT UUSILLE KASVATAJILLE?

-Ilokseni tosiaan huomaa että uusia kasvoja on ilmestynyt mukaan hämmästyttävän paljon. Tarkoitushan on levittää tätä kiintoisaa harrastusta. Uusille yrittäjille sanoisin että kannattaa pitää aina yhteyttä oman kissansa kasvattajaan, sillä sieltä löytyy useimmiten vastaus pulmiin.

VASTA-ALKAJA JA persialaispentujen värit -SARJA JATKUU

-Viimeiset pennut täsät poikueesta ovat samaan tapaan tummia kuin ruskeatabby mutta niissä esiintyy myöhemmin kylmempi väri. Tabbykuviot ovat parhaiten näkyvisiä viiden päivän vanhoina. Jos ruosteisuus on, se häipyä vähitellen. Noin kuukauden tai kahden vanhana vaaleata karvanjuurta kasvaa siten, että se jakaa tumaa päällyskarvaa raitoihin ja kuvioihin. Muuallakin näkyvät tarvittavat raidat. Epäsuotava valkea laikku voi olla sillä leuassa, mutta vaaleankin hopeanvivahteinen väri on sallittu. Pentu on luvutusiössä, mitä sievin hopeatabby persialainen. Monasti nämä neljä värimuunnosta ovat selvemminkin ennustetavissa. Hopeatabby ja savunväriin katsotaan kuuluvan hopeakissojen ryhmään. Astetta vaaleampina kuuluvat siihen myös Silver Shade ja chinchilla, joita syntymähetkellä on vaikea erottaa toisistaan. Molemmilla on joskus suuriakin tummia läikkeitä ja värin suttuisuutta muutten valkeassa pentuturkissa. Joskus myös erottaa renkaita hännässä, jopa aavistuksen tabbykuvioinnista. Nämä kaikki häviävät myöhemmin. Silver Shade saa tummaa tikkausta päällyskarvojen päähän, joka muodostaa hopeisen manttelin selkään. Myös chinchilla pentu on pieneä kaikkea muuta kuin tuo hohtava näyttelytitten kuningatar, jona me olemme tottuneet sen näkemään. Tharamaiset lautumat häviävät vähitellen, ja tilalle herkkää tikkausta, joka antaa hopeisen mausteen valkealle vartalon turkille. Tikkausta on siroiteltu myös häiveenä kasvoille, korvantaustoille, hänälle ja jalkojen etuosalle. Edellä mainitut neljä väriä vastaavat neljää kellansävyistä hopeakissaa. Yksi niistä on punatabby. Punatabby on vanhaan tunnettu värimuunnos. Se on syntyesään punatabbynäköinen. Kuviot vaihtelevat läpi sen elämän, ja joskus se saa vaihtaa punaisten luokkaan. Jos värivirheitä on, ne ovat luovutusikäisellä näkyvissä, valkealeuka ja karvanjuuri sekä hännänhuippu. Hyvin vaalea creme on täysin sallittu. Kuviot joskaan ne eivät ole koskaan niin selvät kuin lyhytkarvakissoilla, muodostuvat vaa-

leasta, porkkananvärisestä pohjasta, jolla näkyy kuparinpunaiset marmorikuviot. - Cameot ovat hyvin uusi kasvatuksen tulos. Uroskameoita saadaan, kun esim. cremenaaras astutetaan savulla, punainen chinchillauroksella tai kilpikonna hopeatabbyllä, keinoja

Ornamet Minnehaha, punainen pers. valmistui prem.HKI7-8.3.-81 omistaja: T. Kämäräinen kasvattaja: R. Törmäkangas

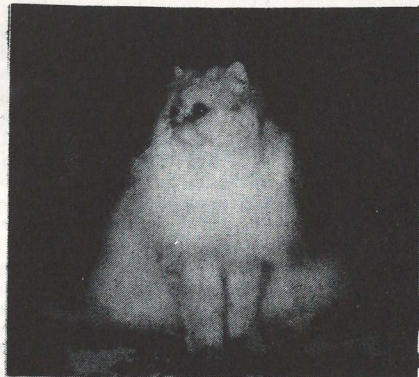
on monia. Samassa pentueessa saattaa olla merkillinen sinicreme- tai kilpikonnatikkausinen pentu. Jos tämä astutetaan jonkin toisen pentueen uroscameolla, voidaan saada uros- ja naarascameoita. Jos nämä puolestaan astutetaan punaisella tai creme uroksella, voidaan saada jälleen naarascameoita. Cameokissoja voidaan oikeastaan erottaa kahdenlaisia, joko kermanvärisin tai punaisin tikkausin. Riippuen värin voimakkuudesta niitäkin on kolmenlaisia. Toisin kuin punatabbyllä, cameoilla ei ole tabbykuviointia. Turkki vaihtelee kevyen vaaleasta lämpimään kermanväriin ja karvapäitikkäus sakeasta cremestä porkkananpunertavaan. Kasvavasta pennusta näkee, minkä lajin cameo siitä tulee. Savucreamet vastaavat savua. Pentuna niillä on melko tasainen turkki, punertava tai kellahava, kunnes karvanjuurissa alkaa näkyä vaaleutta. Noin seitsemän kuun kuluttua sillä on kaikki kontrastit näkyvissä. Kasvonaamio, jalat ja häntä ovat voimakkaampaa lämmintä sävyä samoin selän ja hännän tikkaus. Frilli ja korvatupsu ovat vaaleat. Kyljet läikehtivät keilastuneelle hopealle tai vaalealle kuparille.

S h a d e d C a m e o vastaa Shaded Silveriä. Se on syntyessään melko vaalea, ja tummat lautumat ovat punertavia, jotka tasaantuvat. Selän punertava ticking muodostaa manttelin, mutta muualla on tikkaus kevyempää. Turkki on vienon vaalea. - Chinchillaa vastaava S h e l l C a m e o on vaalea ja hyvin kepeästi tikattu. Karvojen huiput ovat juuri ja juuri kärjistään kellahtavat tai punertavat.

Sinicremejä halutessa on sinicreme ehkä astutettu cremellä. Katsellaampa pentuetta. Siellä on kellahtavien käärojen lisäksi vain epämääräisen harmaita pentuja, joita aloitteleva kasvattaja ei saata pitää sinicremeinä. Sen sijaan c r e m e t, joita on poikkeuksella ehkä uroksia ja naaraita, on helppo tunnistaa, ne saavat syntymäväriseen hiekanvärin. Mahdolliset värivirheet ovat näkyvissä luovutusissä, valkeus hännänpäässä, leuassa ja karvanjuurissa ja tabbyyn viittavaa kuviointia. Myöhemmällä pentuikäällä sille saattaa tulla pian häipyvä tilapaäinen lämmin vivahde. Täysikasvuaisena sillä on sakea kermanvärin, erikoisen tuuhea turkki. - Saman pentueen sinertävästä urosennusta tulee s i n i n e n persialainen. Joskus näkyy häivettä tabbykuvioista, joskus ei. Se häviää, samoin mahdollinen kellastuneisuus. Frilli ja vatsanalus voivat olla vaaleanharmaat. Nämä voivat häipyä pois, joskus toisilla sinisillä persialaisilla saattaa lievä epätasaisuus vaihdella läpi elämän. - Sinisävyisistä naaraspennuista sitävästoin tulee sinicremejä. Nämä ovat jo syntymästään lämpimämmäsävyisiä kuin siniset, vaikka sitä ei vasta-alkaja aina pysty arvioimaan. Tottunut kasvattaja osaa eroittaa nuo vähäiset munankuoren tai lämpimäsävyiset karvat, jotka ovelasti pujottautuvat muun karvoituksen sekaan. Hieman epäsuotava muusta erottuva kellahtava tai sinertävä lautuma kavaltaa meille, että kyseessä on pieni sinicreme, tällainen laikku on melko tyyppillinen. Iän mukana värierot saavat selvempää otetta, ja täysikasvuaisena "meleerattu" turkki tuossa upeassa kissassa on kauneimmillaan.

Kilpikannon pesueessa saattaa olla hyvinkin eri värisiä kissan-alkuja, joista osa voidaan helposti tunnistaa. Astutettaessa punaisen, mustan tai cremen kanssa voidaan saada sinicreme- tai kilpikonnaaaraista, sekä mustia punaisia tai cremejä. Tummanmustat, ehkä ruosteekarvaiset pennut ovat mustia persialaisia, jos ne ovat uroksia. Tummat epämääräisesti ruosteeseen väriset naarat ovat k i l p i k o n n i a, vaikka niissä ei joskus ha-

vaita paljoakaan täpliä, väri vaihtelua. Eri-laiset värikohdat selvenevät iän mukana. Yleensä pienemmät laikut ovat asettuneet kohdille, missä karva on lyhyintä, jopa aivan pistemäisinä roiskeina. Kieli on usein kirjava ja tumma. Kasvoissa näkyy toispuoleinen vaalea läiskä. Selän kuvioitus on muuta suu-remppaa, joskus mustat ja tumman ketunpunaiset

ovat kuin shakkiruudusta, joskus siellä on jommankumman värin pohjasta eroittuvia vastakkaisen värin muodostamia laikkuja. On lähes harvinaista, että kilpikannon laikut ovat suuria ja selvästi eroittuvia, kuten valkokaikkukissalla. Yleensä cremeväri on sijoittunut alapuolisiin kohtiin, ehkä vielä olalle, mutta muuallakin on. Kaikkia värejä pitäisi olla jonkin verran joka kehonosassa. Yleisvärin pitäisi olla lämmin, ja intensiivinen ruska on onnistunut. - Kilpikonna pesueen mahdollinen p u n a i n e n pentu on yhtä helposti tunnistavissa kuin cremekin. Luovutusissä näkyvät nuo tyyppilliset valkeitten kohtien virheet, mikäli niitä on. Tabbykuviointia esiintyy kovin sitkeästi, yleissävy vaihtelee koko kissan iän, voipa aiheuttaa luokan muutoksenkin. Jos otsalla on selväpiirteinen M-kuvio, se viittaa voimakkaampaan tabbyperintöön. Jos otsalla on vähäistä katkovivamaista epätasaisuutta, se viittaa heikompaan tabbyperintöön ja kissalla voi olla mahdollisuus tulla tasaisemmaksi väriltään. Sinicreme ja kilpikonna edustavat yleensä pienempää laikutusta, ja ovat ikäänkuin sisarusvärejä.

Sensijaan valkokaikkuryhmän kissat edustavat suurempaa mallia olevia laikkuja. Tällaisia ovat musta-valkea, puna-valkea, sini-valkea ja creme-valkea bicolor, valkokirjavakilpikonna ja valkokirjava sinitricolor (sini-creme-valkoinen). Valkokirjo kilpikonna on niistä tunnetuin ja vanhin värimuunnos, muut melko uusia. Koska laikut ovat yleensä isoja, ne näkyvät hyvin syntymähetkellä. Ne ovat selvärajaisia ja kirkkaita. Valkokirjavia kilpikonnaa voi saada esim. astuttamalla musta-puna-valkealla, creme-sini-valkealla jne. Bicoloreja voidaan saada astuttamalla yksivärinen valkokirjo-kilpikonnalla. Lähes kaikissa kirjoituksessa mainittuja muunnoksia saadaan parhaiten astuttamalla "klassillisella" tavalla samantäiset keskenään, paitsi silloin, kun jotta värin väri ilmenee vain toisessa sukupuolessa. On tietysti enemmänkin erilaisia astutusmahdollisuuksia kuin edellä mainitut. Vaikka yksiväristen kissojen astuttaminen keskenään antaa kiinnostavia yllätyksiä tulokseksi monenlaisten mahdollisuuksien vuoksi, tätä ei pitäisi harrastaa ilman tiettyä tarkoitusta. Joskus käytetään mustaa selventämään tabbyn väriä, Colorpointille on eduksi tyyppittää sitä persialaisen avulla, cremen väriä voi tasoittaa sinisellä, joskin sinertävä leuka on vaarana. Joskus halutaan kasvattaa uutta väriä, kuten cameoita. Ja tietenkin, koska kilpikonnat ja sinicremet ovat aina naaraita, niiden on saatava eri värimuunnoksen edustaja partnerikseen.

Oulun-Matti

PERSOONA

Kyllä Matti on todella veikeä persoonana. Tuo WC:ssä käyminen on sille oikea ohjelma numero. Se pitää sielä kovaa meteliä. Jos joku ei silloin heti mene Matin astian viereen vahtimaan, se tekee tarpeensa suihkutilaan. Matti ei jaksaa ymmärtää, että WC on sellainen paikka, jossa kuningaskin käy yksin.

Talvella oli kylämatkojen teko linja-autolla hankalaa ja kaiken lisäksi kuljettaja halusi aina perä Matista kuljetusmaksua.

Kesällä on helpompaa, kun panen Matin koriin ja ajelen pyörällä. Puhua pälpätän Matille koko ajan ajaessamme ettei sitä vain pelottaisi. Ihmiset ajattelevat, että siellä se oimittuinen nainen taas ajelee ja puhelee itseksensä.

Mieheni sanoo minulle, että vaikka menisimme kylään aivan vieraiden ihmisten luo, niin aina keskustelu kääntyy siihen suuntaan, että puhutaan vain Matista.

Saa nähdä nyt sitten kesällä miten sisko kestää sen, kun Matti yöllä käy häntä sängyssä katsomassa. Matti työntää aina silloin kuononsa lähelle nukkujan kasvoja. Siskolla ei ole kotieläimiä, niin että ensimmäisellä kerralla hän varmasti säikäntää.

Joskus öisin noin 2:den aikaan kolaus käy niin äänekkääksi, että vien Matin keittiöön loppuyöksi, jotta pystyisimme nukkumaan. Mieheni tuumaa silloin aina Matille että nyt seuraa keittiövuoro. Elokuussa Matti leikataan.

Katriina

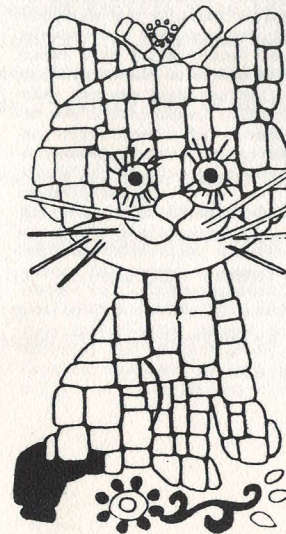
Kirribilli Renata, kilpikonna persialainen
valmistui Championiksi Tampereella 7-8.2.1981.
omistaja: Marko Haarakangas
kasvattaja: Anneli Haarakangas
Kuva: Marita Kienanen-Ugarte

**MITÄ OLISI?
OIKEA MUOTOKUVA KISSASTASI.**

VALOKUVAAJA MARITA KIENANEN

"KISSAYSTÄVÄ"

P. 90 - 786 366

K I R J E E N V A I H T O A

Hei tytöt ja pojat.

Haluaisin kerjeenvaihtoverin. Olen
10 vuotta vanha. Harrastan pianonsoit-
toa ja balettia. Omistan 1,5 vuotiaan
sinisen persialaiskissan.

Kati Ruuskanen
Marinkuja 4 B 44
49510 HUSUPYÖLI